

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Covalenco Elena, Diaconu Iurie,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul, Balan Iuri, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Căușeni din 02 decembrie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 22 ianuarie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Balan Iuri Dmitri, născut la 02 decembrie 1974, originar din s. Plop-Știubei, r-nul Căușeni și domiciliat s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 25.07.2013-02.12.2013
2. instanța de apel: 23.12.2013-22.01.2014
3. instanța de recurs: 24.03.2015 - 29.04.2015

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni din 02 decembrie 2013, Balan Iuri Dmitri, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare;

- art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, la 8 ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pedeapsa definitivă, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilit – 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat că, Balan I., la 03 martie 2013, încălcând măsurile de protecție aplicate prin ordonanța Judecătorei Căușeni din 01 martie 2013, a mers la domiciliul soției sale, Balan Dina, situat în s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni, unde aplicând violență fizică și psihică, însoțindu-și acțiunile cu expresii necenzurate, în prezența copiilor minori, a maltratat-o pe Balan D., utilizând în acest scop și un cuțit de bucătărie, în rezultat cauzându-i victimei leziuni corporale neînsemnate.

Tot el, la data de 18 martie 2013, fiind în stare de ebrietate, încălcând măsurile de protecție aplicate prin ordonanța Judecătorei Căușeni din 01 martie 2013, a venit la domiciliul soției sale, Balan Dina, situat în s. Cîrnățeni r-nul Căușeni, și în timp ce ultima scotea rufele din mașina de spălat, având scopul omorului ei, i-a

aplicat o lovitură cu lama coasei în regiunea gâtului, însă nu și-a dus intențiile criminale până la capăt din motive independente de voința sa, deoarece pătimită s-a apărat activ, opunându-i rezistență. În consecință, Balan D., s-a ales cu o plagă tăiată în regiunea gâtului, excoriația antebrațului stâng și palmei stângi, leziuni corporale, care se califică ca vătămări corporale de grad ușor.

De asemenea, Balan I., la data de 19 mai 2013, în jurul orei 14.00, încalcând în mod repetat măsurile de protecție aplicate prin ordonanța Judecătoriei Căușeni din 01 martie 2013, la domiciliul soției sale, Balan Dina, situat în s. Cîrnățeni, unde a aplicat violență fizică și psihică, a maltratat-o pe ultima, aplicându-i lovituri în cap cu o bătă, însoțindu-și acțiunile cu expresii necenzurate, în prezența copiilor, cauzându-i leziuni corporale, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a calificat *de drept* faptele inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, *violența în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral*; precum și în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, *tentativa de omor a unei persoane*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul, Bragoi Andrei, în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul pe episodul de tentativă de omor din 18 martie 2013, să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- concluziile instanței de judecată, expuse în sentință, parțial nu corespund circumstanțelor reale ale cauzei și sentința este pasibilă de a fi casată, deoarece în pedeapsa aplicată nu este inclus termenul aflării inculpatului sub strajă de la 16 aprilie 2013 până la 16 mai 2013;

- inculpatul nu a recunoscut faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal și a declarat, că nu a lovit-o cu coasa pe partea vătămată la data de 18 martie 2013, fiindcă atunci el nici nu a fost acasă la Balan D., în s. Cîrnățeni;

- instanța de fond a considerat, că acest epizod a fost dovedit prin depozițiile părții vătămare, a martorilor, Grinco I., născută în 2002, și Grinco E., însă aceste declarații urmau a fi apreciate critic, deoarece aceste persoane se află în relații ostile cu inculpatul: Grinco I., este fiica vitregă, iar Grinco Elena este soacra acestuia;

- coasa, cu care se presupune, că a fost lovită partea vătămată nu a fost găsită, și ridicată, nefiind examinată în cadrul urmăririi penale și în instanța judecată;

- instanța de fond l-a condamnat pe inculpat pe acest epizod, bazându-se doar pe presupuneri, încalcând prevederile art. 8 din Codul de procedură penală, art. 21 din Constituția RM, art. 6 alin. (2) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 22 ianuarie 2014, a fost respins apelul declarat, ca nefondat.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, astfel întemeiat și just a fost recunoscut vinovat inculpatul de săvârșirea infracțiunilor imputate.

Instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile părții vătămate Balan D., martorilor Grinco I., Grinco E., precum și materialele cauzei penale: sesizarea părții vătămate, Balan D., depusă la IP Căușeni la 11 martie 2013 (f.d. 6 v. 1); procesul verbal de cercetare la fața locului din 05.03.2013 (f.d. 9-11 v. 1); raportul de constatare medico-legală nr. 69 din 06.03.2013 (f.d. 15 v. 1); certificatul de căsătorie potrivit căruia Balan Iuri și Balan Dina au înregistrat căsătoria la 12.02.2010 la Primăria s. Cîrnățeni, actul de stare civilă nr. 6 (f.d. 16 v. 1); ordonanța de protecție nr. 2-114 din 01.03.2013 (f.d. 17-18 v. 1); procesul verbal de examinare a corpului delict - cuțit de bucătărie (f.d. 23-24 v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 30/D din 19.03.2013 (f.d. 27 v. 1); sesizarea lui Balan D., depusă la IP Căușeni la 21.03.2013 (f.d. 73 v. 1); procesul verbal de cercetare la fața locului din 18.03.2013 (f.d. 75-77 v. 1); raportul de constatare medico-legală nr. 78 din 19.03.2013 (f.d. 80 v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 31/D din 19.03.2013 (f.d. 97 v. 1); procesul verbal de examinare a corpurilor delict (f.d. 87-88 v. 1); sesizarea lui Balan D., depusă la IP Căușeni la 23.05.2013 (f.d. 6 v. 2); procesul-verbal de cercetare la locul din 19.05.2013 (f.d. 13 v. 2); raportul de expertiză medico-legală nr. 61/D din 12.06.2013 și 81/D din 11.07.2013 (f.d. 36,72 v. 2); procesul-verbal de examinare a corpurilor delict (f.d. 49 50 v. 2).

Totodată, în opinia instanței de apel, argumentul inculpatului precum că nu a fost la data de 18.03.2013 la domiciliul victimei, a fost combătut prin declarațiile părții vătămate, martorilor Grinco I. și Grinco E., precum și rapoartele de expertiză medico-legale și alte probe.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, prima instanță a dat o apreciere critică corectă afirmațiilor inculpatului, luând în considerație: împrejurările concrete în care a acționat ultimul, încălcarea flagrantă, sistematică și intenționată a măsurilor de protecție aplicate, agresivitatea permanentă manifestată de inculpat față de victimă, care era afectată și de starea de ebrietate, prezența unor motive clare și a unui scop definit de a se răzbuna pe victimă pentru denunțul făcut la poliție, fiind aplicate măsuri de protecție, evacuarea lui din casă pe un termen de 90 de zile, intentarea procesului penal, obiectul aplicat de inculpat în scopul materializării scopului, localizarea loviturii în regiunea unui organ vital - gâtului, și amenințările verbale expuse de inculpat nemijlocit înaintea aplicării loviturii. Toate acestea, denotă cu certitudine faptul, că inculpatul a acționat cu intenție directă de a o lipsi pe Balan D., de viață. Inculpatul a depus toate eforturile, pe care le considera necesare pentru omorul victimei, însă din cauze independente de voința sa (rezistență activă opusă de victimă, prezență fiicei minore a victimei), continuarea

faptei n-a avut loc și efectul urmărit de inculpat (omorul victimei) nu s-a produs, instanța apreciind corect acțiunile ca tentativă întreruptă, de aceea, nu există temei juridic de liberarea inculpatului de răspundere și pedeapsă penală.

Referitor la pedeapsa stabilită, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit inculpatului pedeapsă prevăzută de lege sub formă de închisoare, deoarece circumstanțele prezente în speța dată, gravitatea faptelor comise și pericolul pe care îl prezintă inculpatul pentru victimă și societate, justifică izolarea acestuia de societate în scopul asigurării corectării lui și prevenirii săvârșirii altor infracțiuni, or, scopul pedepsei poate fi atins doar prin izolarea inculpatului de societate, deoarece această măsură de constrângere statală este necesară, echitabilă și va constitui un mijloc eficient de corectare și reeducare a inculpatului, precum și de prevenire a săvârșirii altor infracțiuni, cauzându-i în același timp și anumite lipsuri și restricții ale drepturilor în limitele rezonabile.

6. Hotărârile judecătorești adoptate la caz, sânt atacate cu recurs ordinar de către inculpat, prin care solicită casarea acestora cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, deoarece contravin circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și sunt bazate pe presupuneri.

În drept recursul inculpatului nu se întemeiază pe nici un temei din cele expres stipulate de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil, deoarece nu au fost respectate prevederile art. 422 Cod de procedură penală. Din materialele dosarului se atestă că, inculpatului copia deciziei motivate i-a fost expediată la penitenciar la data de 20.03.2014, iar recursul a fost declarat abia la data de 29.01.2015, adică peste termenul de 30 de zile, prevăzut de lege.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În prezenta speță, rezultând din studiul lucrărilor dosarului, se atestă că inculpatul, fiind în stare de arest, nu a fost escortat la pronunțarea deciziei integrale. Cu toate că, potrivit scrisorii de însoțire (f.d. 184 v. 2), acestuia i-a fost expediată copia deciziei motivate a instanței de apel, pe adresa instituției penitenciare unde se deținea, însă la materialele cauzei lipsesc date precum că inculpatului i-a fost adusă la cunoștință decizia motivată a Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 22 ianuarie 2014. Prin urmare, în lipsa datelor incontestabile, despre faptul informării inculpatului cu decizia motivată a instanței de apel, Colegiul statuează că, recursul inculpatului este declarat în termen, pentru a nu admite încălcarea dreptului la un recurs efectiv.

Totodată, potrivit dispozițiilor art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu corespunde după conținut prevederilor art. 430 Cod de procedură penală.

Dispozițiile art. 430 Cod de procedură penală, stipulează cerințele, cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroare comisă de instanță.

Colegiul penal, verificând motivele recursului declarat, constată că inculpatul, printr-o frază generală își declară dezacordul cu hotărârile judecătorești adoptate la caz, deoarece în opinia lui acestea contravin circumstanțelor de fapt și de drept, fiind bazate pe presupuneri, însă recurentul nu specifică concret temeiul prevăzut de legea procesuală la utilizarea acestei căi de atac, și anume, nu abordează careva probleme de drept, nu indică la careva erori comise de instanțele de fond ce ar genera casarea acestora, nu-și argumentează recursul în sensul declarat și nu semnaleză careva temei pentru recurs din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede 16 temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, să motiveze recursul și să indice eroarea ce s-a comis, în coraport cu cel puțin unul din temeiurile enumerate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

În cazul în care autorul nu invocă concret sau nu semnaleză în recurs temeiul pe care se bazează, din cele reglementate de norma procesuală penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) a art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi respins ca inadmisibil.

Așadar, Colegiul constată că recursul ordinar declarat de inculpat, nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este în drept să completeze recursul inculpatului cu circumstanțele de fapt și de drept, care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În consecință, dat fiind faptul că în fața instanței de recurs nu este stabilit cadrul discuției, fără motivarea recursului, în corespundere cu prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul conchide că recursul inculpatului, Balan I., este inadmisibil, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 429-430 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul, **Balan Iuri Dmitri**, împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni din 02 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 22 ianuarie 2014, în cauza penală în privința acestuia, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 429-430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 20 mai 2015.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie